

راهنمای بهداشت دست در مراقبت از بیماران

Guideline on Hand Hygiene in Health Care

عفونت های مکتسبه از خدمات سلامت منجر به افزایش مرگ و میر، طولانی شدن مدت اقامت بیماران در بیمارستان، ناتوانی طولی مدت، افزایش مقاومت آنتی میکروبیال میکروارگانیسم ها و بار گران اقتصادی می شود.

نتایج مطالعات بسیاری نشان داده است که کارکنان خدمات سلامت می توانند با انجام پروسیجرهای تمیز یا لمس نواحی سالم پوست بیماران بستری، دست ها یا دستکش هایشان را آلوده به پاتوژن هایی نظیر باسیل گرم منفی، استافیلوکوک آرفوس، اینتروکوک یا کلستریدیوم دیفیسیل نمایند. در صورت عدم رعایت بهداشت دست، هر چه مدت ارائه مراقبت بیشتر باشد، آلودگی دست ها بیشتر خواهد بود. انتقال از طریق دست های آلوده کارکنان خدمات سلامت شایع ترین الگو در غالب مجموعه های ارائه کننده خدمات بهداشتی درمانی محسوب می شود. عدم کفایت (مصرف ماده تمیز کننده به مقدار یا در زمان ناکافی) یا عدم رعایت مناسب بهداشت دست در طی ارائه خدمت به یک بیمار یا حین تماس با بیماران مختلف منجر به انتقال میکروبی می شود.

در حداقل ۲۰ مطالعه ی بیمارستانی بین سال های ۱۹۷۷ تا ۲۰۰۸ ارتباط موقت ارتقاء بهداشت دست را با کاهش نرخ عفونت وانتقال متقاطع نشان داده اند.

۶. در صورتی که برای بهداشت دست ها از محلول مالش دست با پایه الکلی استفاده می شود، مصرف صابون آنتی میکروبیال توصیه نمی شود.
۷. با توجه به افزایش احتمال آسیب پوست در طی تماس مکرر با آب داغ، جهت شستن دست ها از آب داغ استفاده نکنید.
۸. انواع مختلف صابون ها (جامد، مایع و کاغذی) برای شست و شوی دست مورد قبول است. در صورت استفاده از نوع جامد، صابون قالبی کوچک و در جا صابونی که درناز آب را تسهیل نماید توصیه می شود.

مثال های از موارد استفاده از دستکش استریل:

- ۱- انجام هرگونه اقدامات جراحی
- ۲- زایمان واژینال
- ۳- اقدامات رادیولوژیکی تهاجمی
- ۴- برقراری راه عروقی و انجام اقدامات مرتبط به راه های عروقی بیمار (ایجاد کردن راه ورید مرکزی در بیماران)
- ۵- آماده نمودن محلول های تغذیه مکمل جهت انفوزیون
- ۶- آماده نمودن داروهای شیمی درمانی جهت تزریق

مثال هایی از مواردی که پوشیدن دستکش ضروری نمی باشد:

- ۱- تماس مستقیم با بیمار
- ۱-۱- گرفتن فشار خون، درجه حرارت و نبض بیمار
- ۱-۲- تزریق زیر پوستی و یا عضلانی به بیمار
- ۱-۳- لباس پوشانیدن به بیمار
- ۱-۴- انتقال بیمار
- ۱-۵- مراقبت از چشم و یا گوش بیماران در صورت فقدان وجود ترشحات

واحد کنترل عفونت

مدت کل مراحل: ۲۰ تا ۳۰ ثانیه

اقدامات پیش گیری:

۱. به هیچ وجه دستکش جایگزین شست و شوی دست ها با آب و صابون یا ضد عفونی با محلول های Hand Rub نمی شود.
۲. استفاده نامناسب دستکش عامل انتقال پاتوژن ها می باشد. ضرورت استفاده از دستکش و انتخاب نوع مناسب آن (دستکش استریل یا تمیز) در موقعیت های مختلف ارائه خدمات منطبق با موازین احتیاطات استاندارد و روش انتقال عفونت می باشد، اگر به صورت منطقی تماس با خون یا سایر مواد بالقوه عفونی، غشاء مخاطی یا پوست آسیب دیده پیش بینی می شود، پوشیدن دستکش ضروری است.
۳. از یک جفت دستکش فقط برای ارائه خدمات یا مراقبت از یک بیمار استفاده نکنید.
۴. در صورتی که در حین مراقبت از بیمار و بعد از اتمام یک اقدام درمانی در یک ناحیه آلوده نیاز است موضع دیگر همان بیمار (مشمول بر پوست آسیب دیده، مخاطات یا ابزار پزشکی) یا محیط لمس شود، دستکش را درآورده یا عوض کنید.
۵. شدیداً توصیه می شود که از استفاده مجدد دستکش ها اجتناب نمایید.